

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben 2012. évi május hó 7. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta, 2012. május hó 21. napján kihirdette a következő

v é g z é s t :

A jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. évi november hó 3. napján kihirdetett 10.B.369/2011/30. számú ítéletét a fellebbezéssel érintet V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletében a fellebbezéssel érintett vádlottak közül V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett csalás büntettében (Btk. 318. § (1), (5) bekezdés a/ pont), bűnsegédként elkövetett csalás büntettében (Btk. 318. § (1), (4) bekezdés a/ pont), bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). Őt ezért halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre ítélte, mely büntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés büntettében (Btk. 254. § (1), (2) bekezdés), bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) és őt ezért halmazati büntetésül 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett vesztegetés büntettében (Btk. 254. § (1), (2) bekezdés), továbbá bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §) és őt ezért halmazati büntetésül 10 hónap börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a bűnjelekről, a bejelentett polgári jogi igényekről, továbbá a bűnügyi költség viseléséről is. Az ítélet ellen V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak, valamint védőik felmentés érdekében, a VI. r. vádlott védője másodlagosan enyhítés érdekében is fellebbezett. Az ítéletet az ügyész, valamint I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak tudomásul vették, így a felülbírálatot az ítéltábla az I., II., III., IV. r. vádlottak vonatkozásában a Be. 349. § (1) bekezdés alapján mellőzte és a határozatnak csak a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét bírálta felül.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.69/2012/1-I. számú átiratában indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletét az V., VI. és VII. r. vádlottak vonatkozásában helyes rendelkezéseinél és indokainál fogva hagyja helyben.

Az ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az V. r. vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezését továbbra is fenntartotta, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság viszonylag részletes bizonyítási eljárást folytatott le, azonban az ítélet részben iratellenes megállapításokat, részben önellentmondó indokolást tartalmaz. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás nem igazolta, hogy az V. r. vádlott, mint hitelügyintéző tudott volna az ügyfelek mögöttes csalási szándékáról. Az eljárás során becsatolásra került megállapodás egyértelműen tartalmazza az eladók és a vevők azon közös megállapodását, hogy az ingatlan vételára 7 millió forint lesz, amiből 1,5 millió forint az V. r. vádlottat, mint hitelügyintézőt illeti, akinek korábban rengeteg költsége volt. Azt az első fokon eljáró bíróság sem állapította meg, hogy ilyen megállapodás törvényellenes lenne.

Nagyon hiányos a bizonyítási eljárás abban a tekintetben, hogy milyen módon jutott el a hamis munkáltatói igazolás. A bizonyítási eljárás nem igazolta azt, hogy V. r. vádlottnak tudni kellett volna annak valótlanágáról. A bíróság csak vélelmezte és közötti láncszerű összekapcsolódást, de ilyen áttételes közvetett ismeretségeket vélelmezni nem lehet. Összességében az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ami indokolja az V. r. vádlott felmentését.

A VI. r. vádlott védője írásban is részletesen indokolt fellebbezésében a VI. r. vádlott felmentésére tett indítványt. Megítélése szerint nincs olyan kétséget kizáró bizonyíték, ami a VI. r. vádlott bűnösségét teljes mértékben alátámasztaná, még akkor sem, ha a VI. r. vádlottnak van olyan vallomása, amely a bűnösség irányába mutat. A VI. r. vádlott valóban a bírósági eljárásban megváltoztatta a nyomozás során tett vallomását, azonban ennek ésszerű indokát adta és ehhez kapcsolódóan kellett volna megvizsgálni az egyéb bizonyítékokat, illetve további bizonyítási eszközöket beszerezni, például az OTP háttérműveleti igazgatóságától a hitelügyintézéshez kapcsolódó összes okiratot. A releváns időpontokat megvizsgálva a 2007. szeptember 6. napi adás-vételt megelőzően nem lehetett munkáltatói igazolást kiállítani, és az Bank Zrt. által megkövetelt munkáltatói igazolás sem lett volna alkalmas a hitelbírálatához, hiszen 30 napnál nem régebbi munkáltatói igazolást fogadott el a pénzintézet. A bíróság megállapította, hogy a munkáltatói igazoláson az aláírás a IV. r. vádlottól származik, bár írásszakértői vélemény beszerzésére nem került sor. Ha összevetjük a IV. r. vádlott vallomásait, akkor megállapítható, hogy a IV. r. vádlott nem tudta meghatározni, hogy az a hamis munkáltatói igazolás, amit ő kiállított, az ténylegesen hitelkérelméhez kapcsolódik-e vagy sem. További ellentmondás, hogy miért 30 000 forintot fogadott el a bíróság, mikor a IV. r. vádlott egy esetben 10 000 forintot említett, amit vissza is vont. A bíróság arra a megállapításra jutott, hogy 2008. január 4. napját megelőzően történt vesztegetés valamikor 2007. évben, azonban csak 2007. november 30. napját követően alakult ki az a

helyzet, hogy szükséges volt az Bankhoz hitelkérelmet benyújtani. Ehhez volt szükség munkáltatói igazolásra, ami 30 napnál régebbi nem lehetett. A védelem álláspontja szerint elfogadható IV. r. vádlott vallomása, miszerint tagadja azt a tényt, hogy pénzt fogadott volna el azért, hogy hamis munkáltatói igazolást állítson ki. Ezt a vallomást egyébként a VII. r. vádlott vallomása is erősíti. A IV. r. vádlott ésszerű magyarázatot adott arra, hogy miért keverhette össze ezt a büntető ügyet a szerencsi büntető üggyel. Éppen ezért szükséges lett volna a szerencsi büntető ügyet is beszerezni és összevetni az abban szereplő vallomásokat is. A fellebbezés eljárási problémaként említi, hogy a VI. r. vádlott számára a bíróság rendel ki védőt azt követően, hogy ügyvédet a büntető eljárásból kizárta. A VI. r. vádlott a kirendelt védőt elfogadta, de őt megillette volna az a jog, hogy a kizárásra tekintettel új védőt hatalmazzon meg.

A védelem álláspontja az, hogy a VII. r. vádlott szavahihetősége nem dőlt meg, akinek előadása szerint más üggyel kapcsolatban kereste meg hamis munkáltatói igazolás kiállításában. A bíróságnak nem sikerült tehát feloldani sem azt az ellentmondást, hogy a vesztegetés ellenértéke 30 vagy 10 000 forint-e, illetőleg, hogy a hamis munkáltatói igazolás kiállítása mikor történt. A fellebbezés másodlagos indítványa az ítélet hatályon kívül helyezése a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja alapján, ugyanis az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy az felülbírálatra alkalmatlan.

A VII. r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta a nyilvános ülésen a felmentésre irányuló indítványát megalapozatlanság miatt, elsődlegesen felmentést, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta. Sem készpénz átadására, sem okiratok átadására nincs olyan bizonyíték, ami a bűnösséget megállapíthatná.

Az ügyész az átiratában foglalt indokok alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, azt kiegészíteni nem kívánta a nyilvános ülésen.

A bejelentett védői fellebbezések nem alaposak.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem sértett, így a Be. 373. §-ának (1) bekezdés II. pontjában felsorolt, valamint a Be. 375. § (1) bekezdésében meghatározott okokból az ítélet hatályon kívül helyezése fel sem merülhetett.

A megyei bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, és az ügyfelderítési kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett.

A VI. r. vádlott védője által hivatkozott eljárási szabálysértés csupán kisebb perjogi hibaként értékelhető arra tekintettel, hogy a VI. r. vádlott védőjének az eljárásból történő kizárását követően a VI. r. vádlott maga nyilatkozott úgy, hogy a kirendelt védő személyét elfogadja. Kétségtelenül nem derül ki a jegyzőkönyvből, hogy a tanács elnöke felajánlotta-e a védő meghatalmazás lehetőségét, de a tanács elnöke helyesen biztosította a kirendelt védő jelenlétét a tárgyalás időszerűségének megtartása érdekében.

A megyei bíróság által megállapított tényállás megalapozott és mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól, ezért azt a másodfokú bíróság az eljárása során irányadónak tekintette.

A megalapozott tényállás eredményesen nem támadható, a tényállás helyessége esetén a Be. 351-352. §-ai alapján a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincsen perjogi lehetőség, így a vádlottak felmentése érdekében előterjesztett védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek. Az elsőfokú bíróság az összes bizonyíték értékelésével okszerű és logikus mérlegeléssel állapította meg a tényállást és ezekből helyes következtetést vont le a vádlottak bűnösségére. Valójában a védői fellebbezésekben és perbeszédekben hivatkozott körülményeket az ítélet indokolása érintette. Az ellentmondás alapvetően abban volt a fellebbezések és az ítélet indokolása között, hogy a fellebbező vádlottak védőinek álláspontja szerint a bíróságnak az V., VI., VII. r. vádlottaknak a bírósági eljárásban tett, a nyomozási eljáráshoz képest részben megváltoztatott vallomását kellett volna elfogadnia. Hangsúlyozza az ítélet tábla, hogy a megalapozott tényállás nagyban a VI. r. vádlottnak a nyomozás során tett ténybeli és részben bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomásán is alapul.

Megalapozatlansággal kapcsolatos védői kifogásokra utalva rögzíti az ítélet tábla, hogy az első fokon eljáró bíróság is részletesen foglalkozott hamis munkáltatói igazolás, mint magánokirat kiállításának lehetséges időpontjával, valamint a hamis munkáltatói igazolás ellenértékéért fizetett összeg nagyságával. Ebben a körben a rendelkezésre álló bizonyítékok közötti ellentmondást logikus és elfogadható indokolással oldotta fel és állapította meg ítéletének tényállását.

A megalapozott tényállásból a megyei bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és megfelelő a bűncselekmények jogi minősítése és a vádlotti tudattartalmakra levont jogi következtetés is. A megyei bíróság törvényesen és a büntető törvénykönyv törvényhelyeinek pontos felhívásával minősítette a vádlottak cselekményét és helyesen emelte ki azt, hogy melyik körülményeknek tulajdonított nyomatékos jelentőséget a tudattartalom megállapításánál.

A megyei bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta és azokat súlyuknak megfelelően értékelte, a rövidebb tartalmú végrehajtásban próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottaknál a kiszabott büntetések enyhítése fel sem merülhetett az ellenkező a Btk. 37. §-ában megjelölt büntetési céllal és a Btk. 83. §-ában rögzített büntetés kiszabási elvekkel is.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a megyei bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helytálló rendelkezéseire és indoklására utalva helybenhagyta.

Debrecen, 2012. május 21.

Dr. Gömöri Olivér sk.  
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk.  
a tanács tagja, előadó

. Hágger Tamás sk.  
a tanács tagja

Záradék:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10.B.369/2011/30. számú ítélete a fellebbezéssel érintett V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak vonatkozásában 2012. május 21. napján jogerős és a szabadságvesztés büntetések kivételével végrehajtható.

Debrecen, 2012. május 21.

Dr. Gömöri Olivér sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül  
tiszttviselő